

AVRUPA TOPLULUĞUNDA DOLAYSIZ VERGİLERİN UYUMLAŞTIRILMASI

.....

Hüseyin KANDEMİR
Vergi Kontrol Memuru

I - GİRİŞ:

Avrupa Topluluğu'nun kurulmasında rol oynayan nedenlerden birisi de topluluk ülkelerinin ekonomik bütünleşmesini gerçekleştirmektir. Hedef, üye ülkelerin ulusal pazarlarının içinde eritildiği, serbest rekabet koşullarında işleyen ortak bir pazarın kurulmasıdır.

Roma Antlaşması'nın 95-99. maddeleri vergi uyumlaştırmasına zemin hazırlamak üzere düzenlenmiştir. Söz konusu hükümlerden 98. madde dolaysız vergiler, diğer maddelerdeki hükümler ise dolaylı vergiler alanındaki düzenlemelerdir. Vergi uyumlaştırma çabaları hem dolaysız vergiler, hem de dolaylı vergiler alanında sürdürülmektedir. Ancak, dolaylı vergiler konusunda sağlanan başarıların, dolaysız vergiler de sağlandığı söylenemez.

Roma Antlaşması'nın 95-97. maddeleri, topluluğun dolaylı vergiler alanında kabul ettiği "varış ülkesinde vergilendirme" ilkesi yönünde hükümler getirmektedir. Buna göre dolaylı vergilerde, vergilendirme yönünden mal ve hizmetlerin tüketildiği ülke yetkilidir. Diğer taraftan dolaysız vergiler de "menşe ülkesinde vergilendirme" ilkesi geçerlidir. Dolaysız vergiler antlaşmanın 95-97. maddeleri hükümleri dışında tutulmuştur¹.

(1) Nami Çağan. AET Hukukunda Vergilendirme, Ankara-1981, s. 673.

II - VERGİ UYUMLAŞTIRMASININ AMACI VE GEREKLİLİĞİ:

Roma Antlaşması'nın ikinci maddesinde AT'nın "Ortak bir pazar kurulması ve üye devletlerin ekonomik politikalarının yaklaştırılması ile kendi içinde ahenkli bir ilerlemeyi sürekli ve dengeli bir gelişmeyi yaşam düzeyinin sağlam bir şekilde arttırılmasını sağlamak ve üye ülkeler arasında daha dar ilişkiler kurmakla yükümlü" olduğu belirtilmiştir. Yani üye ülkeler arasında olanakların birleştirilerek yüksek bir üretim düzeyine ulaşmak, kaynakları en verimli şekilde kullanmak için bütün sınırlamaları kaldırarak tek bir devlet gibi davranmak hedefine yönelmek gereklidir.

Şahıslar, işletmeler, emek ve sermaye ilke olarak vergi yükünün en hafif olduğu ülkede toplanmak eğilimindedirler. Dolaysız vergilerin uyumlaştırılması bu nedenle zorunludur. Dolaylı vergiler de farklılıklar daha çok mal ve hizmetlerin dolaşımını etkiler. Dolaysız vergilerdeki farklılıklar ise, teşebbüslerin kurulmasını, yerini, yatırım şeklini ve kârlılık durumunu etkiler. Bu nedenle dolaysız vergilerin uyumlaştırılması çok önemlidir.

Dolaysız vergiler, üretim maliyetlerini doğrudan etkiledikleri için uluslararası ticaret ve rekabette belirleyici olurlar. Dolaysız vergilerdeki farklılıklar, üretim maliyetlerindeki farklı vergi yükü nedeniyle değişik ülkelerde aynı konumdaki üreticiler için ortak pazarda eşit koşullarda rekabeti ortadan kaldıracığından bazı üreticiler piyasadan silinecektir.

Bir vergi uyumlaştırmasında amaç; üye ülkeler arasında rekabet eşitsizliğini ortadan kaldırmak, kişilerin ve sermayenin dolaşımının serbest hale getirilmesi ile bu kişi ve kurumların üye ülkelerden herhangi birinde faaliyette bulunması ve rant yaratmasında farklılığı ortadan kaldırmaktır. Vergilerde uyum sağlamak, üye ülkeleri tek bir ülke gibi düşünerek; verginin konusu, mükellefiyeti, matrah ve tarifesi, muafiyet ve istisnası, indirimler ve diğer özel haller dikkate alınarak beyan edilmesi gereken diğer hususların mümkün olduğunca yaklaştırılmasını ifade etmektedir².

Topluluk üyesi ülkelerde dolaysız vergiler alanında uyumlaştırma çalışmaları çok ağır yürümektedir. Komisyon dolaysız vergilerin uyumlaştırılmasında sermayenin serbest dolaşımının gerçekleştirilmesini hedef almıştır. Teşebbüs gelirleri ve ortaklık payları üzerine konulan dolaysız vergilerin farklılığı rekabeti bozucu etki yaratmaktadır. Gelir vergisi, sermayenin ve işgücünün serbest dolaşımı üzerinde etkili olmaktadır. Komisyon üye devletleri olası tepkilerini dikkate alarak kısa ve orta dönemde gelir vergisini uyumlaştırma programına almamıştır.

(2) Ramazan Uludağ, AT ve Türk Vergi Sistemi'nin Topluluk Modeline Uyumu, Maliye ve Gümrük Bak. APK Yayını, 1988/302, Ankara, 1988, s. 170.

III - AT ÜLKELERİNDE DOLAYSIZ VERGİLERE BAKIŞ:

Avrupa Topluluğu vergi uyumlaştırma çalışmalarında ağırlığı katma değer vergisi ve diğer dolaylı vergilere vermiştir. Ortak pazarın kurulması, gelir vergisi ve daha önemlisi kurumlar vergisinin özelliklerine uygun bazı tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir.

Vergi uyumlaştırması aşağıda gösterilen iki hususu gerçekleştirme amacından hareket eder;

- 1 - Serbest dolaşımı sağlamak,
- 2 - Rekabet eşitliğini gerçekleştirmek.

Brüksel'de 5 Ekim 1961 tarihinde dolaysız vergilerin uyumlaştırılması konusu üzerinde çalışmalara başlandı. İlk bakışta üye ülkelerde uygulanan dolaysız vergiler arasında aşağıda sıralanan farklılıklar göze çarpıyordu.

- Vergi yükleri, malların çeşitlerine ve ülkelere göre değişiyordu,
- Vergi yapıları, her ülkeye göre farklıydı,
- Vergi oranları, ülkeden ülkeye farklılıkları gösteriyordu,
- Vergilerin matrahı da farklı tespit edilmekteydi.

Bu farklılıklar, ortak pazar da rekabet eşitliğini tehlikeye düşürüyordu. İşletmelerde vergilerin fiatlarda yapacağı dalgalanma iki türlü karşımıza çıkacaktır;

İlk olarak, dolaysız vergilerin fiatlara yansımaları sonucunda malların dolaşım ve sürümünde rekabet eşitliği sağlanamayacaktır.

İkinci olarak, dolaysız vergiler fiatlara yansımaz, ancak müteşebbislerin üzerinde kalır. Bu durumda sermayenin serbest dolaşımına sekte vurulmuş olur.

Bir ülkenin vergi sisteminde yer alan dolaysız vergilerin uyumlaştırılması sırasında dikkat edilmesi gereken ekonomik ve sosyal öncelikleri şunlar olarak gösterebiliriz;

a) Üye ülkeler arasında serbest dolaşımın sınırsız bir şekilde sağlanabilmesi için, üretim maliyetleri, yatırımın verimliliği ve sermaye yapısı vergilendirme nedeniyle bir ülkeden diğerine çok farklılık göstermemelidir.

b) Bölgeler arasındaki sermaye hareketleri ve yatırımların dağılımı, ekonomik ve sosyal amaçlara cevap verebilmeli ve mali kaynaklar en verimli şekilde kullanılmalıdır.

c) Vergi sistemi işletmelerin büyümelerine engel teşkil etmemelidir.

d) Üye ülkeler arasında, verginin ekonomik ve sosyal bir müdahale aracı olarak kullanılmasında yapılacak olan işbirliğinin Avrupa Topluluğu genel politikasına uygun olması gereklidir.

Üye ülkeler dolaysız vergileri arasında en önemli yeri işgal eden gelir vergisindeki farklılıkların, ortak bir pazarın kuruluş ve işleyişini çok etkilediği söylenemez. Zira, gelir vergisinden kaçınmak için ikâmet değiştiren kişilere çok az rastlanılabilir.

Bütün bu nedenler dolayısıyla, gelir vergisi yapı ve sistemi üzerindeki farklılıkların, bir süre daha devam etmesi kabul edilebilir. Fakat sermaye şirketleri tarafından dağıtılan kârların vergilendirilmesi alanında mevcut bulunan farklılıkların, sermayenin serbest dolaşım üzerinde çok büyük bir etki yapacağını kabul etmek gerekir³.

A - Dolaysız Vergiler Alanında Sağlanan Gelişmeler:

Avrupa Topluluğu ülkelerinde 1986 yılından itibaren kişi ve kurumların vergilendirilmesi hususunda gözlenen gelişmelerin en önemlisi, vergi sistemlerinin sadeleştirilmesi ve standartlaştırılması çabalarıdır.

Söz konusu sadeleştirme, bir takım istisna ve muafiyetlerin kaldırılması, vergi oranlarının düşürülmesi veya diğer ülkeler seviyesine çekilmesi şeklindedir.

Bu amaçla, İtalya'da 1986 yılında yapılan vergi reformu İtalyan vergi sisteminin sadeleştirilmesine yönelik düzenlemeler içermektedir. Buna benzer düzenlemeler, Hollanda, F. Almanya ve Belçika vergi sistemlerinde de yapılmıştır.

B - Dolaysız Vergilerin Toplam Vergi Gelirleri İçindeki Yeri:

Toplam vergi gelirleri içinde dolaysız vergilerden, bu çalışmamızda dolaysız vergilerin en önemli kalemleri olan gelir ve kurumlar vergileri ele alınmıştır. Bu nedenle bazı Avrupa Topluluğu ülkeleriyle gelişmiş bazı ülkeler ile ülkemizde dolaysız vergilerin toplam vergiler içindeki payı incelendiğinde vergi uyumlaştırılmasının önemi daha çok ortaya çıkacaktır. Aşağıda 1989 yılı itibarıyla gelir ve kurumlar vergilerinin toplam vergiler içindeki payı şöyledir⁴.

(3) Arıcan Süral, AT'da dolaysız vergilerin ahenkleştirilmesi, Vergi Sorunları Dergisi, Haziran 1986, s. 6.

(4) OECD, Revenue Statistics of OECD Member Countries, Paris, 1991.

Ülkeler	Gelir Vergisi (%)	Kurumlar Vergisi (%)
Avustralya	44.7	12.6
Avusturya	20.0	3.7
Belçika	30.7	6.7
Kanada	38.4	8.5
Danimarka	52.1	4.2
Finlandiya	46.2	4.2
Fransa	11.8	5.5
F. Almanyaya	29.5	5.5
Yunanistan	13.3	4.6
İrlanda	31.7	3.4
İtalya	26.7	10.1
Japonya	24.7	24.4
Lüksemburg	23.4	17.7
Hollanda	21.1	7.7
Norveç	27.4	5.3
İspanya	22.9	8.6
Portekiz	13.9	3.9
İsveç	39.2	3.8
Türkiye	23.0	8.4
İngiltere	26.6	12.3
A.B.D.	35.7	8.5
AT ağırlıksız ortalama	25.3	7.5

IV - KURUMLAR VERGİSİNDE UYUMLAŞTIRMA:

Sermayenin oluşumu ve vergilerin uyumlaştırılması konusunda üç adet topluluk direktifi vardır. Avrupa ölçeğinde büyük pazarın oluşturulması sermayenin serbestçe dolaşımı, sanayi işbirliğinin kolaylaştırılması ve rekabet şartlarında eşitliğin sağlanmasını gerektirmektedir. Bu nedenle üretim maliyetleri, yatırımların yeri, yatırılmış sermayeden sağlanan gelir, üye devletlerin farklı vergi sistemlerinden gereksiz yere etkilenmesin diye işletmeler üzerindeki vergi yükü yaklaştırılmalıdır. Bu amaca ulaşmada, Avrupa Komisyonu, Bakanlar Konseyi'nce karar verilmesi beklenen bazı teklifleri Konseye sunmuştur. 1969'da ulusal sınırlarda birleşen şirketler ve diğer topluluk ülkelerinde şubesi olan şirketler için vergi anlaşmaları konusunda teklifler yapıldı.

1979'da ise çifte vergilendirmenin önlenmesi konusunda teklif yapıldı. Amaç mümkün olduğu kadar çok mali tarafsızlığı sağlamaktır. Böylece bir devlette veya diğerlerinde geçerli olan mali şartlardan daha çok, sermaye hareketleri ekonomik sistem içerisinde belirlenmiş olacaktır. Komisyon temettülerin çifte vergilendirilmesini önleyecek ortak bir mahsubu sisteminin kabulüne kadar, vergi oranlarının daha yakın bir çizgiye yaklaştırılmasını teklif etmiştir. Avrupa Komisyonu tarafından sunulan diğer bir teklif, şirketlerin zararlarının bir mali yıldan diğerine aktarılması ile ilgilidir.

Topluluk üyesi ülkelerde kurumlar vergisi oranlarına bakıldığında en yüksek oranı F. Almanya uygulamaktadır (% 56). Ancak, oran yüksek olmakla birlikte, daha düşük bir oranın uygulandığı ülkeye göre verginin payı yurt içi milli hasılaya oranı düşük olabilir. Bu durum, söz konusu ülkelerde yüksek bir oran uygulanmakla birlikte matrahı etkileyen bazı faktörlerin (istisna, muafiyet ve indirimler) varlığı halinde ortaya çıkar.

Bazı ülkelerden örnek verirse; İtalya'da % 36, İrlanda'da % 50, (1.1.1982'den itibaren % 40-50 arası) Fransa'da % 50, Danimarka'da % 20-50 arası, Yunanistan'da % 44, Belçika'da % 45, Lüksemburg'da % 40, Hollanda'da % 43, İspanya ve İngiltere'de % 35 oranları uygulanmaktadır. Ülkemizde uygulanan oran ise % 46 olmakla birlikte halka açık şirketlerde % 20'ye kadar düşmektedir.

Avrupa Topluluğu ülkelerinde uygulanan kurumlar vergisi yasaları incelendiğinde, üç temel yapı farklılığı göze çarpmaktadır;

1 - Mükerrer vergilemeye kayıtsız sistem, (Lüksemburg, Hollanda, Portekiz ve İspanya vergi sistemleri)

2 - Mükerrer vergilemeyi önleyen sistem, (Yunanistan vergi sistemi)

3 - Mükerrer vergilemeyi kısmen önleyen sistem. (Fransa, F. Almanya, İrlanda, İngiltere, Belçika, Danimarka vergi sistemleri)

Amortisman uygulaması ve yatırımların özendirilmesi de sistemi belirleyen faktörlerin başında gelmektedir. Bu konuda topluluk üyeleri arasında bir uyum görmek mümkün değildir. Belçika'da yalnızca azalan bakiyeler usulü uygulanırken, Fransa, İtalya, Lüksemburg ve Portekiz'de normal amortisman usulü, İrlanda'da ise hızlandırılmış amortisman usulü uygulanmaktadır. Örneğin; Danimarka'da makinalar için azalan bakiyeler, binalar için normal amortisman usulü benimsenmiştir. Bazen uygulama farklılığı yatırımların teşviki hususundan kaynaklanır. Yatırımların teşviki için çeşitli vergisel indirimler ile muafiyet ve istisnalara vergi sistemlerinde yer verilir. Yatırım indirimi, gümrük muafiyetleri vb. şeklinde kendini gösterir.

Kurumlar Vergisinde Zararların Devri:

İşletme zararlarının gelecek yıllara devrine yönelik üye ülkeler vergi sistemlerinin uyumlaştırılması hakkında Komisyon tarafından Konseye yapılan teklif üzerinde, ekonomik ve mali işler komitesi bir rapor hazırlamıştır. Bu raporda, toplulukta işletmelerin ekonomik entegrasyonu ve rekabet politikaları açısından, kurumlar vergisi matrahıyla ilişkili oran ve kuralların her ikisine dikkat çekildi. Diğer taraftan zararların takip eden yıllara devrine ilişkin vergi düzenlemelerindeki mevcut farklılıkların topluluk işletmeleri arasındaki rekabeti bozacağı bir gerçektir.

Bundan dolayı direktif, işletmeler üzerindeki vergi yüklerini istenilen çizgiye getirilmesine yardımcı olacak düzeydedir. Önceki yıllar zararları, şirket kârları üzerinde vergi matrahı içinde önemli dolaylı bir paya sahiptir. Zararların devri, şirket kârları üzerinde vergilerin ödenmesi yönünden sınırlı bir rahatlama sağlar.

Bu vergi uyumlaştırma tedbiri komisyon tarafından öncelikli yatırımlara yapacağı olumlu etki nedeniyle seçildi. Gerçekten de zararların devri konusundaki vergi uyumlaştırmasının sonuçları kısaca şöyle özetlenebilir.

1. Firmalar üzerindeki mali yüklerin aynı çizgiye getirilmei, toplulukta bütün işletmelerin zararlarını takip eden yıllarda matrahtan indirme olanağına kavuşturacaktır.

2. İşletmelerin yatırım kapasitesini arttıracaktır. İstihdama olumlu etkileri olacaktır. Zor durumdaki işletmelerin kendilerini kurtarmaları olanağı verilecektir.

3. Zararlı bir dönemden sonra kâr eden işletme, zarar mahsubu ile finansman sorunlarını daha kolay çözümleyecektir.

Ekonomik ve sosyal komitenin 27 Mart 1985 tarihli raporu zararların devri ile ilgilidir. Esas konu vergilerin uyumlaştırılmasıdır. Ancak komisyon teklifinde; zarar devri periyodu iki yıla sınırlandırılmaktaydı. Komisyonun teklifi zarar devrini iki yıldan üç yıla çıkarılarak benimsendi. Bu süre üye devletlerden Hollanda'da uygulanmaktadır. Ülkemizde ise, zararların devri uygulaması vardır ve beş yıllık süre geçerli olduğundan topluluktan daha esnek bir uygulama mevcuttur.

Kurumlar vergisi uyumlaştırma çalışmaları yukarıda açıklamaya çalıştığımız şekilde; sermayenin serbest dolaşımı, teşebbüs kârlarının eşit vergilendirilmesi ve zararların devri üzerinde yoğunlaşmış bulunmaktadır. Oysa kurumlar vergisinde uyumlaştırma problemleri sadece bunlardan ibaret değildir.

Kurumlar vergisinde uyumlaştırma konuları; istisna ve muafiyetler, indirimler, teşvikler, kıymet artış ve düşüşleri, stok değerlendirme yöntemleri gibi önemli bir zorluklar dizisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Tüm bu zorluklara rağmen, kurumlar vergisinde uzun dönemde tam bir uyum sağlanamasa bile, en azından teşebbüs kârlarının vergilendirilmesi konjonktürel yapıya uygun olarak uyumlaştırılabilir⁵.

(5) Ramazan Uludağ, a.g.e., s. 117.

V - GELİR VERGİSİNDE UYUMLAŞTIRMA:

Gelir vergisi de sermayenin ve şahısların serbest dolaşımında etkili olur. Üye devletlerin gelir vergisi yüklerinin büyük farklılıklar göstermesi, hem yatırımların seçimini etkiler hem de aynı ülke içinde teşebbüslerin hukuki statülerinin seçimini etkiler. Aile gelirlerinin birleştirilmesine yönelik hükümler, (aile reisi beyanı) en düşük ve en yüksek gelir vergisi oranları, aile indirimleri ve sosyal güvenlik ödemelerindeki farklılıklar, özellikle ülke sınırlarına yakın bölgelerde yaşayan kişilerin vergi yönünden daha avantajlı komşu üye ülkeye yerleşmelerini özendirir.

Böylece yalnız sermayenin değil işgücünün de serbest dolaşımı vergi sistemlerinden etkilenmiş olur. Bundan dolayı gelir vergisindeki uyumlaştırmanın önemi kendini ortaya koymaktadır. Ancak, bu aşamada gelir vergilerinin düzenlenmesi üye devletlerin kendi isteğine bırakılmış durumdadır.

Gelir vergisi konusunda şimdiye kadar konseye sunulmuş bir direktif önerisi bulunmamaktadır. 1979 yılı sonunda verilen bir öneri de kişilerin ikâmet hususları düzenlenerek, üye ülkelerde farklı muamelelere tabi tutulmalarını öngörüyordu.

Topluluk ülkelerindeki gelir vergisi uygulamalarına bakıldığında göze çarpan en önemli nokta vergi oranları olacaktır. Çünkü; üye devletlerin uyguladığı vergi oranları ve dilimleri büyük farklılıklar göstermektedir.

Uygulanan vergi dilimlerinin sayısı; İtalya'da 9, Danimarka'da 3, İspanya'da 5, İrlanda'da 3, F. Almanya'da 5, Hollanda'da 9, Fransa'da 14 şeklindedir. Bu dilimlere uygulanan vergi oranları da ülkeden ülkeye büyük farklılıklar göstermektedir.

Siyasal bütünlüklerini henüz korumakta olan topluluk üyesi ülkelerin tarih içinden kopup gelen ekonomik, sosyal ve politik farklılıklarını ve vergilendirme yetkilerini topluluğa devretmedeki isteksizliklerinin büyüklüğü dikkate alındığında vergi uyumlaştırması konusundaki şimdiye kadar elde edilen başarıların pek küçümsenmemesi gerekir. Üye ülkelerin şimdiye kadar alınmış önlemleri otuz yılı aşkın bir sürede gerçekleştirdikleri düşünülürse, topluluğa tam üye olmaya hazırlanan ülkelerin bütün bu başarılarını kısa sürede özümsemelerinin çok güç olacağı bir gerçektir. Bu durumdaki ülkelerin bekleme dönemleri içinde topluluğun ekonomik politikasını yakından izlemeleri, vergi sistemlerini giderek topluluk sistemine yaklaştırmaları ve üye ülkelerle çifte vergilemeyi önleme anlaşmaları imzalamaları zorunludur. Bu zorunluluk ülkemiz içinde söz konusudur⁶.

(6) Mualla Öncel, AET'de Vergi uyumlaştırılması, Ankara, 1981, s. 740.

VI - SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Avrupa Topluluğunda dolaylı vergiler konusundaki başarılı uyumlaştırma çalışmaları, dolaysız vergiler alanında pek gerçekleştirilememiştir. Bunun da en önemli nedeni üye ülkelerin vergilendirme yetkileri konusundaki kıskanç tutumları ve egemenlik haklarının zedelenmemesi konusundaki hassasiyetlerinden kaynaklanmaktadır. Dolaysız vergilerin ulusal ekonomik politikanın bir mali aracı olarak görülmesi bunda etkili olmuştur. Vergilendirmenin ulusal egemenliğin bir parçası kabul edilmesi üye ülkeler vergi sistemlerinin uyumlaştırılması zorluğunu anlatmaya yeterdir.

Vergi oranlarının ve vergi yüklerinin eşitlenmesi ortak bir ekonomik politikanın izlenmesini gerektirir. Ancak tüm bu zorluklara karşın dolaysız vergiler konusundaki uyumlaştırma çabaları sürecektir.

Ülkemizde dolaysız vergiler uygulaması, Avrupa Topluluğu ülkeleri uygulamalarından pek farklılık göstermemektedir. Son yıllarda yapılan vergi düzenlemeleri, vergi sistemimizi Avrupa Topluluğu ile uyumlu bir düzeye getirmiştir.

Gelir Vergisi tarifesinin yeniden düzenlenmesi ile dilim sayısı azaltılmış ve vergi oranları aşamalı olarak aşağıya çekilmeye başlanmıştır.

Kanun koyucunun gündeminde bulunan vergi reform tasarısında da vergi oranlarının düşürülmesi konusunda olumlu hükümler bulunduğu kamuoyuna yansımıştır.

Dolaysız vergiler alanında vergi sistemimiz AT ile uyumlu sayılabilir durumdadır. Ülkemizde uygulanan gelir ve kurumlar vergileri Avrupa'dan ithal olduğundan vergi uyumlaştırmasının vergi sistemimizde pek sıkıntısı görülmeyecektir. Uygulanan oranlar da birbirine çok yakındır.

Ülkemizde yürürlükte olan gelir vergisi tarifesinde 6 dilim, vergi oranları da % 25-50 arasında değişmektedir. Kurumlar vergisi de sabit oran olup % 46 uygulanmaktadır. Ancak bazı istisnai hallerde daha düşük oranlar uygulanmaktadır (Halka açık A.Ş.'ler ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere).

Uygulanan vergi oranları gelir ve kurumlar vergilerinde Avrupa Topluluğu normları düzeyindedir.